

RUM FÖR ÖVERSÄTTNING 2017

Torsdag 28/9

10:00-10:30 Översätta för liten

Det pågår en barnboksboom i Sverige just nu, men hur ser det ut för de översatta barnböckerna? Barnboksöversättarna Anna Gustafsson Chen (Jimmy Liao) och Annakarin Thorburn (Isol) samtalar med Elin Svahn (Marc Martin) om barnbäckers särdrag ur ett översättningsperspektiv.

Arr: Tolk- och översättarinstitutet

10:30-11:00 Facklitterär översättning

Översättaren Henrik Gundenäs och redaktören Nils-Aage Larsson från Daidalos förlag möts i ett samtal om facklitterär översättning med utgångspunkt i Tim Lewens Vetenskapens mening samt andra översättningar. Hur skiljer sig facklitterär översättning från annan översättning – ur ett översättarperspektiv respektive ett redaktörsperspektiv?

Arr: Tolk- och översättarinstitutet

11:00-11:30 Översätta svenska till svenska

Översättaren och författaren Erik Andersson menar att det är ett oskick att modernisera äldre texter när de trycks på nytt – det är svårt nog att ge ut dem precis som de är. Bättre vore att ta sig an dem som en skönlitterär översättare och konstnärligt gestalta dem i en nutida språkdräkt. Kom, lyssna till och diskutera med Erik Andersson!

Arr: Akademin Valand, Göteborgs universitet

11:30-12:00 Att översätta förbjudna röster

I Sverige lever och verkar idag många författare vars röster har varit undertryckta, förbjudna, hotade och censurerade. Vilka svårigheter finns det när det kommer till att översätta texter av författare som lever i exil i Sverige? Hur skapas förtroende mellan författare och översättare? Lyssna till erfarenheter från förläggare, översättare, producenter som arbetar med fristads- och exilförfattare. Medverkar gör Anthony Merjan, projektkoordinator för Konsten att delta, Alexandra Stiernspetz Nylén, fristads-koordinator och verksamhetsledare vid Det fria ordets hus i Växjö och Niklas Salmose, förläggare på Trolltrumma förlag. Samtalsledare är Per Bergström, förläggare på Rámus förlag.

Arr: ICORN, Akademin Valand, Göteborgs universitet

12:00-13:00 Från censurerade till hörda

Deras röster har varit censurerade och förbjudna i deras hemländer, nu har de blivit utgivna på svenska. Hur gick arbetet med översättningen och utgivningen till? Vilka situationer uppkom? Under samtalet med fristadsförfattarna får vi även höra smakprov på översättningar av deras texter. Medverkar för Kristian Carlsson, förläggare på Smockadoll Förlag samt fristadsförfattarna Nasrin Madani och Jude Dibia, författare. Samtalsledare är Petronella Zetterlund, översättare, litteraturvetare och koordinator för litteraturprojektet NolitchX.

Arr: ICORN, Akademin Valand, Göteborgs universitet

17:00-18:00 Översättarmingel

Kom och möt översättare från när och fjärran!

Arr: Rum för översättning

Fredag 29/9

10:00-10:30 Översättargruvan

Enrica Halvarsson och Elena Balzamo samtalar om projektet Översättargruvan, ett kulturellt entreprenörsinitiativ för översättare av svensk litteratur. I inspirerande lantlig miljö träffas översättarkollegor som arbetar med samma författarskap och i vissa fall med samma litterära verk. Översättargruvan är en unik möjlighet till dialog, fördjupning och utbyte av erfarenhet kring praktiska frågor samt nätverksskapande. Medverkar gör de båda initiativtagarna Enrica Hallvarsson, bibliotekarie på Kungliga biblioteket och Elena Balzamo essäist, översättare, litteraturhistoriker.

Arr: Kulturrådet

10:30-11:00 Översättaren möter sin författare #1

Janina Orlovs översättning av Sirpa Kähköns Granitmannen har precis kommit ut. Granitmannen är en rosad historisk roman som bygger på grundlig research om Sovjetunionen efter revolutionen och framåt. Här möts översättare och författare i ett unikt samtal. Samtalsledare är översättaren Jaana Nikula.

Arr: Finlandsinstitutet

PLAN 2 – SAL:R2

TORSDAG, FREDAG
& LÖRDAG

11:00-11:30 Översättaren möter sin författare #2

I årets andra samtal mellan översättare och författare möter Susanne Dahmann, erfaren tysk översättare av svensk litteratur Jonas Bonnier, författare som är aktuell med den prisade deckaren Helikopterrånet.

Arr: Kulturrådet

11:30-12:00 Sinnlighet & motstånd

”En bok som till stor del bygger på beskrivningar och analyser av sinnesintryck bör man läsa på sin barndoms språk”, skrev Claes Hylinger en gång. Det spelar ingen roll hur duktig man är på ett främmande språk. Vill man komma åt den sinnliga kraften i vissa ord måste man översätta dem för sig själv. Hur förvaltar en litterär översättare ett sådant ansvar? Linda Östergaard, Cecilia Hansson och Emi-Simone Zawall diskuterar frågan med exempel ur texter av Ingeborg Bachmann, Terezia Mora, Bruno Schulz och Monika Rinck.

Arr: Fyren / Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

12:00-13:00 Att ge ut översatt lyrik

Runtom i världen ägnar sig förläggare åt den föga inkomstbringande sysselsättningen att ge ut översatt lyrik. Trots en alltmer avsmalnande bokmarknad tycks inte lyriköversättningarna bli färre – vad beror det på? Och vilken betydelse har översättaren i denna kedja? Från USA har vi besök av poeten, förläggaren och översättaren Matvei Yankelevich från legendariska Ugly Duckling Presse. Från Sverige deltar Jonas Ellerström och Per Bergström, förläggare vid Ellerströms respektive Råmus förlag. Samtalet leds av Håkan Bravinger, litterär chef på Norstedts, men även lyriköversättare och poet.

Arr: Ellerströms, Råmus, Kulturrådet

Lördag 30/9

10:00-10:30 Skriva och översätta i mörka tider

Författaren Eiríkur Örn Norðdahl har haft framgångar i Sverige med tre romaner, senast Dumhet. Men han är också en häftig samtidskritiker, särskilt i sin poesi. Här diskuterar han med sin översättare John Swedenmark om sitt författarskap, inklusive nyöversatta texter ur senaste boken Órorrek, men de diskuterar även mer allmänt hur litteratörer – författare och översättare – kan förhålla sig till sin samtid, och till en bokmässa med officiell närvaro av samhällsfarliga element.

Arr: Råmus

10:30-11:00 Litterär översättning i Nazityskland

Kate Sturge, översättare anställd vid Max Planck-institutet, redovisar sin forskning om litterär översättning under nazitiden i Tyskland, som både inbegriper statistiska mått och detaljanalyser av enskilda ingrepp. Det fanns ingen fastlagd statlig strategi, men branschens beslut påverkades av krigsutvecklingen och av rasdoktriner – samtidigt som det var en viktig uppgift att skapa en stämning av ”business as usual”.

Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

11:00-11:30 I Didions fotspår

Att vara översättare är att dagligen befinna sig i främmande textrum, där spelplatserna inte sällan är långt belägna från den egna verkligheten. Kan en närhet till det fysiska rum där texten en gång skapats berika översättningar? Och hur nära går det egentligen att komma? Under arbetet med sin senaste översättning av Joan Didion – Anteckningar, som utkommer hösten 2017 – reste översättaren Magdalena Sørensen i hennes fotspår. Här samtalar hon om Didions värld med kollegan Anna Lindberg, som hon översatt författarens klassiska valreportage Politiska fiktioner med.

Arr: Akademin Valand, Göteborgs universitet

11:30-12:00 En litterär kanon

Hur många klassiker från Afrika, Asien och Latinamerika känner du till? Hur kan vi skapa en verkligt universell litterär kanon? Karavans redaktör Birgitta Wallin diskuterar tillsammans med översättarna Daniel Gustafsson och John Swedenmark. Men är det ens angeläget att upprätta en kanon? Vi tar även upp exemplet Ungern, där man använder en starkt nationalistisk kanon som förevändning för att rensa ut misshagliga verk.

Arr: Tidskriften Karavan

12:00-13:00 Ensamhetens strategier – Hieronymusdagen i Rum för översättning

I Göteborg firas översättarnas skyddshelgon Hieronymus med ett samtal om yrket mellan översättarna Inger Johansson och John Swedenmark samt författaren och översättaren Ulf Peter Hallberg. Inger Johansson översätter framför allt från rumänska, bland annat Mircea Cartarescu. Hallberg är omtalad för sina översättningar av Walter Benjamin och Shakespeare, och han och Swedenmark har ett bokprojekt i vardande, med undertiteln ”Found in Translation/ Writing”.

Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

MISSA INTE!

Rum för översättning arrangerar 2017 även ett seminarium på Scener & samtal

30/SEPT, LÖRDAG. KL 13:45–14:30
VÄRLDSKULTURMUSEET

SEMINARIUM 3

ATT ÖVERSÄTTA: LYRIC ESSAYS
MARA LEE & HELENA FAGERTUN.
MODERATOR: ULRIKA DAHL

Det senaste året har det givits ut flera feministiska ”lyric essays” av amerikanska författare på svenska, exempelvis Hjältinnor av Kate Zambreno, I love Dick av Chris Kraus & Argonauterna av Maggie Nelson. Det är texter som handlar om skrivande & varande, ofta med ett koncentrerat språk men i fragmentarisk form & ett lekfullt förhållande till autofiktion. Texterna rör sig dessutom i ett gränsland mellan prosa, poesi & facklitteratur – hur är de att översätta? Finns det ett svenskt språk för denna form av skrivande eller måste översättaren uppfinna det?

Mara Lee, författare & översättare till bland annat Anne Carsons verk, Helena Fagertun, författare, redaktör & översättare till Kate Zambreno. Ulrika Dahl är docent i genusvetenskap vid Södertörns universitet

Rum för översättning är ett samarbete mellan Kulturrådet, Akademin Valand, Tolko- och översättarinstitutet, Sveriges Författarförbund och Översättarcentrum

KULTURRÅDET • SVERIGES FÖRFATTARFÖRBUND

Tolk- och översättarinstitutet
Institutionen för svenska och franskspråkighet